

INFORMATOR DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Czym jest przemoc w rodzinie?

Przemocy w rodzinie - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą - definicja przyjęta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

Charakterystyka przemocy:

- Jest to **intencjonalne** działanie lub zaniechanie działań w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie „ofiary”.
- Sprawca wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności **przewagę sił** lub władzy.
- Dochodzi do **naruszenia praw i dóbr osobistych** (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- Powoduje cierpienie i ból, gdy sprawca **naraża zdrowie i życie** ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że **ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony i sprzeciwienia się sprawcy**.

Formy Przemocy:

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Zamierzone zachowanie powodujące uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, wykręcanie rąk, krępowanie ruchów, itp.

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Słowne lub niewerbalne groźby użycia przemocy wobec drugiej osoby, np.: obrażanie, wyzywanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, obwinianie, oczernianie oskarżanie, lekceważenie uczuć i potrzeb, ujawnianie tajemnic, czytanie osobistej korespondencji, krzywdzenie zwierząt, itp.

Ekonomiczna - naruszenie własności. Celowe odmawianie czy ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie bądź ograniczanie możliwości podjęcia pracy. Pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby np.: kradzież, niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, używanie rzeczy bez pozwolenia, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Seksualna - naruszenie intymności. Zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej Woli. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu np.: wymuszanie pożycia -gwałt, obmacywanie, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Oznacza świadome niezaspokajanie potrzeb materialnych i emocjonalnych wobec np. dziecka, osoby niepełnosprawnej, starszej. Polega m.in. na pozbawianiu jedzenia, ubrania, schronienia, nie łożeniu środków na utrzymanie, braku pomocy w chorobie, nie udzieleniu pomocy, uniemożliwianiu dostępu o miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.;

Osobą dotkniętą przemocą w rodzinie może być każdy!

- współmałżonkowie,
- partnerzy w związkach nieformalnych,
- dzieci,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne.

Jeśli masz poczucie, iż TY lub ktoś z Twoich bliskich doświadcza przemocy:

- **Nie poddawaj się! Szukaj pomocy!**
- **Masz prawo do godności osobistej i nietykalności cielesnej.**
- **Masz prawo do spokojnego i bezpiecznego domu.**
- **Pamiętaj, że są ludzie którzy mogą Ci pomóc.**

Jeśli jesteś świadkiem przemocy - Nie pozostań obojętnym!!!

Jeśli wiesz, iż w twoim sąsiedztwie lub wśród osób ci znanych dochodzi do aktów przemocy, może zdarza się, że słyszysz zza ściany krzyki, wyzwiska, czyjś płacz, trzask tłuczonych talerz, łamanych krzeseł - ale nikt nie prosi Cię o pomoc? Wręcz następnego dnia stara się ukryć ślady pobicia. Może widzisz dzieci głodne, ubrane nieadekwatnie do pory roku, zaniedbane, wiecznie smutne, posiniaczone? Może znasz osobę starszą lub niepełnosprawną, o której opiekunowie często „zapominają”?

Można wtedy uznać, że *"to nie moja sprawa"*. Ktoś może nie chce pomocy albo akceptuje taką sytuację - **To nieprawda!!!**

Pamiętaj, że ofiara przemocy zawsze jest zastraszana. Ma zakaz mówienia o tym, co dzieje się w domu! Nie wierzy, że coś może się zmienić, że ktoś może jej pomóc. Wstydzi się, bo często manipulowana przez sprawcę – bierze na siebie odpowiedzialność za sytuację domową. Przede wszystkim jednak boi się o życie i zdrowie swoje oraz swoich bliskich.

Co możesz zrobić aby pomóc?

- Jesteś świadkiem przemocy – dzwoń na Policję - 997 lub 112!!! **Pamiętajmy, że brak reakcji może doprowadzić do tragedii.**
- Jeśli podejrzewasz, że osoba jest dotknięta przemocą domową, możesz spróbować porozmawiać z nią - wysłuchać i przekazać informacje o miejscach, gdzie może otrzymać pomoc.
- Sam też możesz poinformować o swoich podejrzeniach Policję, pracowników opieki społecznej lub innej instytucji zaangażowanej w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- Jeśli ofiarą przemocy domowej jest dziecko, możesz poinformować pedagoga szkolnego lub nauczycieli, a także Sąd rodzinny lub Prokuraturę!

Pamiętaj!!!

Od tego co zrobisz, może zależeć czyjeś życie!!!

Instytucje mogące udzielić pomocy

1	Posterunek Policji	ul. Piłsudskiego 58 23-310 Modliborzyce	15 87 10 283
2	Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Piłsudskiego 63 23-310 Modliborzyce	15 87 15 108
3	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii	ul. Piłsudskiego 63 23-310 Modliborzyce pokój 19	15 87 15 079
4	Ośrodek Zdrowia SPZOZ	ul. Piłsudskiego 61 23-310 Modliborzyce	15 87 15 014
5	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Ogrodowa 20 23-300 Janów Lubelski	15 87 23 345
6	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. Ogrodowa 20 23-300 Janów Lubelski	15 87 23 345
7	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	ul. Zamoyskiego 77 23-300 Janów Lubelski	15 87 24 041
8	Katolickie Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Armii Krajowej 11 23-310 Modliborzyce	605 298 344
9	Punkt Konsultacji dla Rodzin HUMANUS	ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 23 23-300 Janów Lubelski	15 81 42 251
10	Sąd Rejonowy w Biłgoraju z/s w Janowie Lubelskim	ul. Zamoyskiego 94 23-300 Janów Lubelski	15 87 20 050
11	Prokuratura Rejonowa w Janowie Lubelskim	ul. Wojska Polskiego 19a, 23-300 Janów Lubelski	15 87 20 784
12	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Zamoyskiego 99 23-300 Janów Lubelski	15 87 20 050 wew. 143
13	Poradnia Leczenia Uzależnień SPZZOZ w Janowie Lubelskim	ul. Zamoyskiego 149 23-300 Janów Lubelski (Hotel pielęgniarek pok.110)	15 84 36 332
14	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	ul. Bazylianówka 44 20- 044 Lublin	81 74 03 677 81 74 73 750
15	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Wielka 101 22-630 Tyszowce	84 66 19 587 515 245 935